

הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת בר אילן

בעיית הנציג בדיני חברות: בין ממשל תאגידי ודרכי אכיפה 9952601

עו"ד הדס אהרוני ברק

מועד א', תשע"ב

- משך הבחינה: שעתיים
- אין להיעזר בכל חומר עזר למעט חקיקה.
- כתבו בצורה עניינית ובהירה. פרטו את דרך הניתוח בה הגעתם אל התשובה, ואם הנכם מתמכים על פרט מסוים – סעיף חוק, תקנה, הנחיה, פס"ד וכו' – אנא ציינו זאת במפורש
- אין לחרוג ממגבלת העמודים המוקצבת לכל שאלה. חריגות לא יבדקו.

בהצלחה!

שאלה 1 (25%, מקסימום 0.75 עמוד)

להלן הצעת חוק החברות (תיקון - חברה שלציבור עניין מהותי בה), שלפיה הסעיפים הבאים ייתווספו לחוק החברות, התשנ"ט - 1999:

בסעיף 1, אחרי ההגדרה "חברה ציבורית" יבוא: "חברה שלציבור עניין מהותי בה - שמחזור עסקיה עולה על 250 מיליון ש"ח בשנה, או מספר לקוחותיה עולה על 2,000 בשנה, או מספר ספקיה עולה על 50 בשנה, ומספר עובדיה עולה על 500, ואינה חברה ציבורית."

יווסף סעיף 145א. "חברה שלציבור עניין מהותי בה, תגיש לרשם ולרשות ניירות ערך דוחות או הודעות כפי שייקבע שר המשפטים בתקנות באישור ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת, ותפרסם בדרך שתקבע בתקנות האמורות."

יווסף סעיף 267א. "היה לנושא משרה בחברה שלציבור עניין מהותי בה יסוד סביר להניח שהחברה לא דיווחה כנדרש בסעיף 145א לחוק, או שכללה בדיווח פרט מטעה או שחשך פרט מהותי, יפנה לבית-המשפט בבקשת אכיפה."

האם הצעת חוק זו משתלבת עם המגמות שנדונו בקורס? בתשובתכם אנא ציינו שלוש השלכות אפשריות של אישור הצעת חוק זו.

שאלה 2 (25%, מקסימום 0.75 עמוד)

טענה מרכזית כנגד הגופים המוסדיים בישראל היא כי הם אינם יוזמים הגשת תביעות ייצוגיות או נגזרות כנגד חברות ציבוריות או בעלי השליטה בהן.

- א. ציינו הסברים אפשריים מדוע טענה זו מתרחשת הלכה למעשה.
- ב. כידוע, בית משפט הדן בתביעות ייצוגיות רשאי לפסוק לתובע תגמול מיוחד. שקלו ונתחו את ההצעה הבאה: לו בית משפט יקבע כי גוף מוסדי זכאי לתגמול בגין הגשת תביעה ייצוגית, הוא לא יידרש להעביר את הסכום לטובת העמיתים אלא יוכל להעבירו כתוספת לדמי הניהול שלו.

התמקדו, בין היתר, בשאלה האם הצעה זו תגביר את נכונות המוסדיים להגשת תביעות והאם תביעות אלו ישיגו את מטרות התביעה הייצוגית.

שאלה 3 (35%, מקסימום 1 עמוד)

לקוח גדול של חברת מחוברים בע"מ מודיע למנהלת הכספים הראשית של החברה, גבי טל בנעמי, בהודעה טלפונית, כי הוא החליט להפסיק את ההתקשרות עם החברה החל מהחודש הבא. הלקוח אחראי ל-15% מהכנסות החברה. בטלפון הוא מוסר שהחלטתו סופית.

מנכ"ל החברה, יאיר נעלמי, נסע לחו"ל לחופשת סקי ואינו זמין בפלאפון. המשנה למנכ"ל, אלכס אינני, נשאר בארץ, אבל הוא עסוק לחלוטין בהטמעת מערכת מחשוב חדשה בחברה ואינו עוסק בשוטף.

טל מתייעצת עם מזכיר החברה, גיורא, שבדרך כלל מדווח מטעם החברה, והם מחליטים לנסות להשיג את יאיר כדי לקבל הנחיות מה לעשות, אך ללא הצלחה, כיוון שיאיר לא זמין. בינתיים מנסים השניים לשכנע את הלקוח שלא לעזוב, והם מאמינים שיש סיכוי לשכנעו, גם אם קלוש. הם לא מדווחים דיווח מיידי על ההתפתחות.

לאחר שבוע מקבלת טל הודעה מן הלקוח באמצעות פקס בה נאמר כי בהמשך להודעה הטלפונית החל מהחודש הבא תופסק ההתקשרות כליל. טל מתייעצת עם חברתה הטובה מיקי אילו פעולות לטעמה כדאי לעשות כדי לשכנע את הלקוח שלא להפסיק את ההתקשרות. מיקי, שהשקיעה נתח נכבד מכספה במניות החברה, מוכרת את מניותיה במידי לאחר ההתיעצות. טל מוכרת אף היא חלק קטן מאחזקותיה בני"ע של החברה.

יומיים לאחר קבלת הפקס חוזר יאיר מחופשת הסקי ושומע מטל וגיורא את השתלשלות העניינים. הוא מורה לגיורא לדווח בו ביום על האירוע. למחרת, יורדות מניות החברה ב-5%.

רשות ניירות ערך הפנתה לחברה מספר שאלות בקשר לדיווח ופערי הזמנים בו. יאיר מגיע למשרדי הרשות בליווי עורך דינו ומבקש פגישה בהולה. הוא מסביר כי רק עם חזרתו לישראל נודעו לו העובדות והוא "רוצה לסגור את העניין בהסכמה". הוא מוסר לרשות תיק עם מסמכים מפורטים על השתלשלות הפרשה. יו"ר הרשות מוכן לסגור עם יאיר הסדר אכיפה בהתאם לבקשתו, כדי לחנך את השוק, אף שבעשרה מקרים דומים הוחלט שלא לעשות דבר בנושא.

א. דונו בהיבטים המשפטיים השונים העולים מן האירוע.

ב. האם וכיצד תשתנה תשובתכם אם:

1. לפני נסיעתו לחו"ל, יאיר הבין מ"שיחת מסדרון" שקיים עם הלקוח כי הוא אינו מרוצה מפעילות חברת מחוברים וכי בכוונתו להפסיק לקבל את שירותיה בימים הקרובים.
2. עם קבלת הפקס טל מודיעה לחברתה גלי העובדת בבית ההשקעות "מיטל" כי מצב החברה בכי רע, וזו מבצעת שורת עסקאות קניה ומכירה בחשבונות לקוחותיה כדי להעלות את שווי מניות החברה?

שאלה 4 (15%, מקסימום 0.5 עמוד)

בסקר שנערך לאחרונה ביחס למבקרי פנים בחברות ציבוריות נמצא כי הם מקדישים במוצע 3/4 שעת ביקורת לכל מיליון ש"ח של הכנסות החברה, וכי בין השנים 2006-2010 חל גידול של כ-34% בהיקף תקציבי הביקורת של חברות ציבוריות.

- א. מהו תפקידו של מבקר הפנים בחברה?
- ב. האם וכיצד ממצאי הסקר עולים בקנה אחד עם תפקיד זה?